

Vastaus valtuustoaloitteeseen kevyenilmailun lentokentästä Kouvolaan

8436/00.05.00/2024

Kaupunginvaltuusto 11.11.2024 § 79

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Sheikki Laakson, Ukko Bambergin, Juhani Palmrosin ja Jarmo Uuttalan jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Esitän, että Kouvolan kaupunki selvittää mahdollisuudet rakentaa Kouvolaan kevyenilmailun lentokenttä.

Perustelut

Ilmailu on kasvava ala. Samalla sähköllä lentävät miehitetyt ja miehittämättömät lentokoneet tekevät läpimurtoa. Sähköistyminen mullistaa lentoliikenteen, varsinkin pienempien seutukuntien osalta.

Nopeasti kehittyvä teknologia tarjoaa ratkaisut pienten lentokenttien matkustaja- ja tavaraliikenteeseen.

- Sähkötoimiset lentokoneet ja dronet ovat taloudellinen ja vähäpäästöinen ratkaisu lyhyille reiteille.
- Sähköisten lentokoneiden operointikustannukset ovat edullisia.
- Sähköisten lentokoneiden vaatima kiitorata on lyhyempi kuin isojen koneiden.
- Meluhaittaa ei ole.

Kouvolassa on potentiaalia

Pohjois-Kymenlaakso tarvitsee kevyenilmailun lentokentän, joka mahdollistaa tulevat ilmailun tarpeet. Sähkötoimiset lentokoneet ovat hiljaisia, joten ne soveltuvat operoitavaksi asutuskeskuksissa tai lähellä asutuskeskuksia.

Suomen poikittaissuuntainen lentoliikenne on puutteellinen. Pienemmillä ja vähäpäästöisillä ja vähämeluisilla lentokoneilla saadaan tiheämmät lentoyhteydet mm. idän ja lännen välisille reiteille.

Kun lentäminen sähköistyy, lisääntyy kaupunkien välinen matkustaminen lentokoneilla ja niistä tulee junillekin kilpailija 10 vuoden kuluessa.

Toimenpiteitä

Hyvässä ajoin valmistautuminen ja infrastruktuurin tekeminen on välttämätöntä.

Selvitetään kentän tarpeellisuus ja edellytykset sekä kartoitetaan läheltä keskustaa kevyenilmailun kentälle sopivat alueet ja edistetään siihen liittyvää kaavoitusta. Mikäli katsotaan tarpeelliseksi, mainittuja toimenpiteitä toteuttamaan valitaan asiantuntijoista ja vaikuttajista työryhmä tai vastaava.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Tekninen lautakunta 12.02.2025

Valmistelija: johtava yleiskaavoittaja Jani Arponen,
jani.arponen(at)kouvola.fi, puh. 020 615 6452

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Sheikki Laakso, Ukko Bamberg, Carita Sundström, Toni Lampiranta, Juhani Palmros, Jarmo Uttala ja Hannu-Matti Vertanen ovat tehneet valtuustoaloitteen kevyen ilmailun lentokentän rakentamismahdollisuuksien selvittämisestä. Aloite on käsitelty Kouvolan kaupunginvaltuuston kokouksessa 11.11.2024.

Perusteluiksi aloitteen tekijät kertovat mm. sähköistymisen myötä tapahtuvan lentoliikenteen murroksen tulevaisuudessa, ja tästä murroksesta aiheutuvien keskiuurille kaupungeille tulevien kehittämismahdollisuuksien hyödyntämisen esimerkiksi kaupunkien välisessä päästöttömässä ja tehokkaassa matkustaja- ja tavaraliikenteessä. Aloitteessa ehdotetaan kevyen ilmailun lentokentän tarpeellisuuden sekä kentän sijoittamismahdollisuuksien selvittämistä läheltä kaupungin keskustaa edistämällä asiaan liittyvää kaavoitusta.

Nykytilakuvaus

Kouvolan kaupungin alueella on nykyisellään kaikkiaan neljä (4) erilaisessa liikennekäytössä olevaa lentokenttää. Näistä Utin kenttä sijaitsee lähimpänä Kouvolan kaupunkikeskustaa. Etäisyys kentältä keskustaan on noin 13 kilometriä. Utin kenttä toimii voittopuolisesti sotilaslentokenttänä, ja sen ylläpitäjä on valtiollinen lentoasemayhtiö Finavia. Utin kenttä on mm. maavoimien kuljetushelikopterien päätukikohta sekä laskuvarjojäkäriyrykmentin päätoimipaikka. Lisäksi kentälle on alettu rakentaa Finhemsin helikopteritukikohtaa, jonka on arvioitu valmistuvan käyttökuntoon vuoden 2025 lopussa.

Selänpään lentokenttä sijaitsee noin 30 kilometrin päässä Kouvolan keskustasta. Selänpään kenttä on Kouvolan seudun Ilmailuyhdistys ry:n ylläpitämä. Kentän kaksi kiitotietä (pituus 1000 ja 850 metriä) ovat osittain asfaltti- ja osittain sorapintaisia. Kentällä on harrastepohjaista purjelento- ja moottoripurjelentotoimintaa. Kentällä on myös kesäaikaan toimiva kahvila sekä sosiaalitiloja.

Kouvolan kaupungin eteläosassa sijaitsevat Ummeljoen ja Wredebyn lentokentät. Ummeljoen lentokenttä on yksityisomisteinen purje- ja harrastelentotoiminnan lentokenttä, joka sijaitsee Myllykosken taajaman länsipuolella. Etäisyys Kouvolan keskustaan on noin 17 kilometriä. Lentokentän kiitotiet ovat hiekka- ja nurmipintaiset ja pituuksiltaan 1040 ja 800 metriä. Wredebyn lentokenttä sijaitsee Inkeröisten-Anjalan taajama-alueen läheisyydessä, ja on niin ikään yksityisomisteinen. Etäisyys Wredebyn kentältä Kouvolan keskustaan on noin 34 kilometriä. Lentokentällä on nurmipäällysteinen kiitotie, pituudeltaan 690 metriä.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijöille kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Laadittuun vastaukseen ei saapunut kommentteja määräaikaan 26.1.2025 mennessä.

Yhteenveto: valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Kouvolan alueella oleva lentoliikenteeseen ja muuhun ilmailutoimintaan sopiva infrastruktuuri on jo nykytilassa varsin kattava. Utin lentokentän voidaan olettaa tulevaisuudessakin kehittyvän ennen kaikkea sotilas- ja pelastustoiminnan sekä huoltovarmuuteen liittyvien toimintojen tukikohtana. Näiden toimintojen merkitys korostuu vielä entisestään Suomen Nato-jäsenyyden myötä. Utin lentokentän läheisyys suhteessa Kouvolan keskustaan aiheuttaa myös rajoituksia kaupungin keskustan läheisyydessä mahdollisesti harjoitettavaan muuhun lentotoimintaan.

Selänpään lentokenttä sekä Ummeljoen ja Wredebyn lentokentät tarjoavat tulevaisuudessa hyviä mahdollisuuksia myös aloitteessa mainituille lentoliikennemuodoille niiden kehittyessä. Sijainniltaan nämä sijaitsevat myös kohtuullisen etäisyyden päässä kaupungin keskustasta sijaiten seututieyhteyksien varrella tai läheisyydessä. Erityisesti Selänpään lentokentän kehittämismahdollisuudet tulee maankäytöllisesti turvata tulevaisuudessa aloitteessa mainitun tyyppistä liikennettä sekä kentän nykyistä toimintaa silmällä pitäen. Ummeljoen ja Wredebyn lentokenttien kehittämistä rajoittavat esimerkiksi läheiset taajama-alueet sekä sähkölinjat, mutta myös näiden lentokenttien kehittämisedellytykset tulee turvata myös tulevaisuudessa.

Maankäytöllisesti tärkeintä on mahdollistaa Kouvolan alueen lentokenttien kehittyminen myös tulevaisuudessa. Selänpään

lentokenttä on osoitettu valmisteilla olevan maankäytön rakennemallin päivityksen skenaarioissa kehitettävänä lentokenttänä. Utin lentokenttä pysynee myös tulevaisuudessa sotilas- ja pelastuslentotoiminnan keskuksena, mikä aiheuttaa myös rajoituksia Kouvolan keskustan lähiympäristössä tapahtuvaan muuhun lentotoimintaan.

Lisätietoja: johtava yleiskaavoittaja Jani Arponen,
jani.arponen(at)kouvola.fi, puh. 020 615 6452

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen.

Teknisen lautakunnan päätös: